

Česká školní inspekce
Jihočeský inspektorát

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Praktická škola a Zvláštní škola Kaplice, Omlenická 436

Omlenická 436, 382 41 Kaplice

Identifikátor školy: 600 022 315

Termín konání inspekce: 4. říjen, 6. říjen, 7. říjen 2004

Čj.:	07-1547/04-5007
Signatura:	og2ny501

CHARAKTERISTIKA ŠKOLY

Škola je právním subjektem zřizovaným Jihočeským krajem. Sdružuje praktickou školu a zvláštní školu. Ve školním roce 2004/2005 jsou zřízeny 4 třídy zvláštní školy a jedna třída, ve které jsou žáci vzděláváni podle Vzdělávacího programu pomocné školy a přípravného stupně pomocné školy. Třídy praktické školy nejsou zřízeny. Celkem je do školy zařazeno 54 žáků.

PŘEDMĚT INSPEKCE

1. Zjištění a zhodnocení personálních podmínek vzdělávací a výchovné činnosti ve zvláštní škole vzhledem ke schváleným učebním dokumentům.
2. Zjištění a zhodnocení materiálně technických podmínek vzdělávání a výchovné činnosti ve zvláštní škole.
3. Zjištění a zhodnocení průběhu a výsledků vzdělávání a výchovy ve vybraných předmětech ve zvláštní škole.
4. Rozšíření učebních plánů vzdělávacích programů pro základní vzdělávání v 7. ročníku.

PERSONÁLNÍ PODMÍNKY VZDĚLÁVÁNÍ

Výuku zajišťuje sedm pedagogických pracovníků. Šest z nich, včetně ředitele, splňuje podmínky odborné a pedagogické způsobilosti pro daný typ školy. Všichni vyučující mají dostatečnou praxi ve speciálních školách. Skladba úvazků vyučujících je optimální vzhledem k pedagogické a odborné způsobilosti vyučujících a k jejich zkušenostem. Výchovná poradkyně je absolventkou kvalifikačního studia.

Vypracované organizační, provozní a vnitřní řady určují organizační strukturu školy. Vnitřní informační systém je založen na každodenním osobním styku. Hlavním poradním orgánem ředitele školy je pedagogická rada, která se schází šestkrát ročně. Z jednání pedagogické rady jsou pořizovány přehledné záznamy, vypovídající o průběhu a výsledcích vzdělávání a výchovy v jednotlivých třídách. Podle aktuálních potřeb jsou organizovány provozní porady. Kontrolní činnost ředitele v oblasti vedení zaměstnanců je prováděna většinou plánovaným způsobem. Záznamy z hospitační činnosti jsou vedeny písemně.

Ze zpracovaných záznamů z hospitační činnosti a zejména z jejich závěrů není zřejmé, zda má kontrolní a hospitační činnost vliv na zvýšení kvality výchovně vzdělávacího procesu. Pro další vzdělávání učitelů je velmi omezeně využíváno nabídek akreditovaných center. V minulém školním roce bylo zaměřeno na práci s výpočetní technikou. Odborná literatura z oblasti pedagogiky a psychologie je nakupována a vyučující ji mají běžně k dispozici. Vyučující mají vytvořen dostatečný prostor pro vlastní iniciativu a tvůrčí přístup ke vzdělávání handicapovaných žáků.

Personální podmínky mají velmi dobrou úroveň.

MATERIÁLNĚ-TECHNICKÉ PODMÍNKY VZDĚLÁVÁNÍ

Škola je přestěhována z Blanska do Kaplice od 1. 9. 2003. Získala zde budovu bývalé základní školy. Prostorové podmínky zcela odpovídají potřebám vzdělávání zařazených žáků. Všechny kmenové třídy, kromě třídy pomocné školy, i další učebny jsou prostorné a světlé. I přes krátkou dobu, po kterou škola budovu používá se podařilo vytvořit příjemné prostředí pro žáky i pro učitele. Škola používá dílnu pro výuku pracovního vyučování, pracovnu dívek, cvičnou kuchyňku, učebna výtvarné výchovy a počítačovou učebnu. Všechny třídy i odborné učebny jsou vybaveny vhodným nábytkem. Ve všech třídách je k dispozici televizor, dále

jeden DVD přehrávač a radiomagnetofony. Počítačová učebna je vybavena osmi počítači. Vybavení žáků učebnicemi, množství a kvalita školních názorných pomůcek včetně moderních audiovizuálních zařízení odpovídá potřebám školou realizovaných vzdělávacích programů. Vedení školy provádí nárazově kontrolní činnost v oblasti využívání materiálních zdrojů při výuce.

Materiálně-technické podmínky vzdělávání jsou velmi dobré.

PRŮBĚH A VÝSLEDKY VZDĚLÁVÁNÍ

Vzdělávací programy

Škola realizuje výchovně vzdělávací činnost podle Vzdělávacího programu zvláštní školy č. j. 22 980/97-22 a Vzdělávacího programu pomocné školy a přípravného stupně pomocné školy č. j. 24 035/97-22 v souladu se zařazením do sítě škol. Učební plány jsou plněny v celém rozsahu a hodinové dotace jednotlivých předmětů odpovídají učebním plánům. Učivo všech předmětů je rozpracováno v tematických plánech v souladu s učebními osnovami. Pro žáky pomocné školy s kombinovanými vadami zpracovávají učitelky individuální vzdělávací programy. Vzdělávací programy jsou realizovány v souladu s údaji v rozhodnutí o zařazení do sítě škol.

Průběh a výsledky vzdělávání jsou prokazatelně zaznamenány v povinné dokumentaci. Vysvědčení, třídní knihy, třídní výkazy a katalogové listy jsou vedeny na předepsaných tiskopisech. Všechny zápisy jsou přehledné a dostatečně vypovídající. Ředitel školy při kontrolní činnosti pravidelně sleduje naplňování učebních osnov a své poznatky uplatňuje při hodnocení jednotlivých pedagogických pracovníků i při plánování činnosti školy v oblasti výchovy a vzdělávání. Učební dokumenty jsou plněny v celém rozsahu, výuka probíhá podle platných osnov.

Sestavení rozvrhu vyučovacích hodin odpovídá psychohygienickým zásadám. Řád školy řeší oblast povinností i práv žáků. Funkční je informační systém školy. Pracovníci, rodiče i žáci mají zajištěn včasný přístup ke všem důležitým informacím.

Činnost výchovné poradkyně je směřována především k profesionální orientaci žáků a dále se zaměřuje na řešení výchovných problémů žáků. Funkci preventisty sociálně patologických jevů zastává ředitel školy. Pro danou oblast zpracoval preventivní plán, který obsahuje jak akce pořádané v rámci výuky, tak akce organizované společně se základními školami. Velká pozornost je věnována sledování vztahů mezi žáky a prevenci šikanování.

Průběh a výsledky vzdělávání ve třídě pomocné školy v předmětech čtení, psaní, řečová výchova

Do výuky se kladně promítá skutečnost, že zde vyučuje zkušená speciální pedagožka, která zná odlišné vzdělávací schopnosti všech žáků, disponuje schopností empatie a trpělivostí.

Výuka probíhala v kmenové prostorově menší třídě. Vzhledem k počtu žáků a vhodnosti střídání činností také mimo prostor lavic není tento prostor optimální. V rámci možností však vyučující pro psychohygienu žáků dělala maximum.

Činnosti ve sledovaných hodinách byly velmi dobře rozvrženy podle psychické náročnosti tak, že se vyučující mohla podle potřeby věnovat žákům individuálně i skupinově. Práce se střídala s uvolněním, žáci byli v průběhu výuky motivováni, dostatek prostoru byl vytvořen pro jejich vyjádření i pro polemiku, nechyběl ani humor. Výuka jasně směřovala k osvojení si vědomostí a dovedností pro praktický život.

Průběh a výsledky vzdělávání ve třídě pomocné školy mají velmi dobrou úroveň.

Průběh a výsledky vzdělávání ve zvláštní škole předmětech český jazyk, přírodověda, matematika

Vyučující mají zpracované tematické plány, které odpovídají realizovanému vzdělávacímu programu a jejich zpracování zaručuje kontinuitu probíraného učiva a jeho cyklické opakování. Bezprostřední příprava na vyučování byla svědomitá, ale zaměřená více na obsah výuky a méně na používané metody a formy práce, případně na materiální zabezpečení výuky.

Odborná a pedagogická způsobilost vyučujících se projevila zejména ve věcné správnosti předávaného učiva, v přiměřeném tempu výuku a v přiměřených formách komunikace se žáky.

Třídy, ve kterých probíhala výuka, jsou pěkně vyzdobeny pracemi žáků, v dostatečné míře jsou ve třídách nástěnné přehledy aktuálně probíraného učiva. V průběhu výuky byla názornost podpořena hlavně dvojrozměrnými pomůckami. Výpočetní technika byla použita pro procvičování učiva v hodinách českého jazyka. Používané učebnice mají schvalovací doložku. Vyučující připravují pro žáky další doplňkové texty, zábavné úkoly pro procvičování učiva a různé sady obrázků.

Stavba většiny sledovaných hodin byla klasická, sestávající z frontálně řízené přímé práce s celou třídou popřípadě s jedním oddělením, která se střídala se samostatnou, jednotně zadanou prací žáků. Střídání přímé a nepřímé práce bylo zpravidla vyvážené. Vyučující dbali na potřebné procvičování a cyklické upevňování učiva, věnovali pozornost pracovním návykům žáků. Vyučování se opíralo především o verbální předávání poznatků v teoretické, možnostem žáků přiměřené rovině a jejich následné procvičování a upevňování.

Výuka českého jazyka v 7. – 9. ročníku byla výrazně zaměřena na zdokonalení jedné z velmi důležitých dovedností tj. práce s textem a vyhledávání informací nejen z textu učebnice, ale i s využitím jiných informačních technologií. Žáci bez obtíží a samostatně vyhledávali podle zadání informace na počítači a následně je prezentovali.

Motivace žáků probíhala jednak sdělením tématu v začátku hodin, jednak průběžným pozitivním hodnocením a povzbuzováním žáků, případně dopomocí. Méně byla využívána přirozená motivace pestrou skladbou činností.

Žáci pracovali v klidné, otevřené atmosféře, vyučující prokazovali velmi dobrou schopnost vstřícné komunikace, projevovali trpělivost i ochotu pomoci.

Znalosti, vědomosti a pracovní návyky, které žáci při sledované výuce prokazovali, případně je bylo možno vysledovat z jejich písemností, měly dobrou až velmi dobrou úroveň.

Průběh a výsledky vzdělávání ve sledovaných předmětech mají velmi dobrou úroveň.

Průběh a výsledky vzdělávání ve zvláštní škole v předmětu pracovní vyučování

Výuka pracovních činností probíhá v několika skupinách, byly to práce v domácnosti a dílenské práce.

Cíle výuky byly vhodně stanovené a přiměřené k aktuálnímu stavu skupin. Probírané učivo navazovalo na předcházející témata. Pedagogičtí pracovníci splňují odbornou a pedagogickou způsobilost a výuka byla vedena odborně správně.

Materiálně-technické vybavení kabinetů a odborných učeben ve sledovaném předmětu umožňovalo vyučujícím využívat metody a formy práce, které u žáků rozvíjejí jemnou motoriku, vytváří pracovní dovednosti a rozvíjí základní vědomosti o materiálech, nástrojích a pracovních postupech.

Práce dívek v domácnosti probíhaly ve cvičné kuchyňce a věnovaly se tématu Výživa a příprava pokrmů. Pracovní celky byly velmi dobře organizovány. Navazovaly na zásady

správné výživy a stolování. Po přípravě a rozpočtu na vaření se žákyně v těchto celcích věnovaly praktickým činnostem spojeným s vařením. Učitelky práci koordinovaly, při neformálních rozhovorech poskytly žákyním další praktické rady. Práce žákyň byla efektivní, pro jejich praktický život velmi přínosná.

Činnosti žáků zaměřené na práci s modelovací hlinou poskytly možnost modelovat duté předměty, seznámit se s funkcí a užitím nástrojů. Také při těchto činnostech se žákům dařilo i proto, že vyučující byla metodicky i didakticky na výuku velmi dobře připravena.

Pracovní vyučování chlapců je zaměřeno na rozvíjení praktických dovedností při opravách a údržbě v domácnosti. Žáci měli možnost aktivně se podílet na úpravách své školy a získávat si k ní pozitivní vztah. Zadávané činnosti vycházely z požadavků učebních osnov.

Průběh a výsledky výuky byly jednotlivými vyučujícími vyhodnocovány. Výsledky pracovního vyučování žáků jsou využity ve všech prostorách školy ke vkusné výzdobě.

Průběh a výsledky vzdělávání v pracovním vyučování jsou na velmi dobré úrovni.

Výsledky vzdělávání zjišťované školou

Škola hodnotí své výsledky vzdělávání v několika rovinách. Ve výroční zprávě o činnosti školy jsou uváděny celkové výsledky v oblasti vzdělávání a výchovy. Výsledky vzdělávání jsou pravidelným tématem pedagogických rad. Vyučující zjišťují výsledky vzdělávání průběžně, během celého školního roku. Opatření, která by vedla k posílení vazby mezi používanými vyučovacími metodami, obsahem a cíli vzdělávání na základě vzdělávacího programu deklarovaného školou nebyla zaznamenána.

Hodnocení průběhu a výsledků vzdělávání

Průběh a výsledky vzdělávání ve veškeré sledované výuce jsou hodnoceny jako velmi dobré.

TEMATICKÁ ZJIŠTĚNÍ

Při navýšení vyučovacích hodin v 7. ročníku postupoval ředitel v souladu s Pokynem k rozšíření učebních plánů vzdělávacích programů pro základní vzdělávání o 1 vyučovací hodiny od školního roku 2004/2005, čj. 21264/2004-22. Využil variantu zvýšení hodinové dotace povinného předmětu, v jedné třídě se jedná o český jazyk, ve druhé o matematiku. Výuka je zajištěna dvěma vyučujícími s požadovanou odbornou a pedagogickou způsobilostí.

Hospitace proběhla v hodině českého jazyka. Výuka byla koncipována jako soubor navazujících didaktických her, jimiž byly rozvíjeny důležité komunikační dovednosti potřebné v praktickém životě (např. najít souvislost, doplnit slovo do spojení, umět se výstižně vyjádřit). Žáci prokazovali, že mají velmi dobrou slovní zásobu.

Při výuce nedocházelo ke zvyšování poznatkové části učiva ani k nárůstu zátěže žáků. Hodina byla efektivní, použité metody a formy vzdělávání vedly k aktivizaci žáků.

VÝČET DOKLADŮ, O KTERÉ SE INSPEKČNÍ ZJIŠTĚNÍ OPÍRÁ

1. Zřizovací listina vydaná Jihočeským krajem se sídlem v Českých Budějovicích dne 11. 9. 2001 (bez čj.)
2. Dodatek č. 1 zřizovací listiny ze dne 16.4. 2002, Dodatek č. 2 zřizovací listiny ze dne 24. 6. 2003, Dodatek č. 3 zřizovací listiny ze dne 14. 10. 2003, Dodatek č. 4 zřizovací listiny ze dne 30. 3. 2004
3. Rozhodnutí o zařazení do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení vydané MŠMT pod čj. 28 230/03-21 dne 13. 10. 2003
4. Řád školy ze dne 1. 9. 2003

5. Organizační zabezpečení školního roku 2004-2005
6. Koncepce školy
7. Hospitační záznamy vedení školy za školní rok 2004/2005
8. Výroční zpráva o činnosti školy za školní rok 2003/2004
9. Minimální preventivní program – školní rok 2004/2005
10. Plán práce výchovného poradce – školní rok 2004/2005
11. Rozvrh hodin ve školním roce 2004/2005
12. Třídni knihy, třídni výkazy a katalogové listy žáků zvláštní školy a třídy pomocné školy ve školním roce 2004/2005
13. Sešity, žákovské knížky a další písemnosti žáků ve sledovaných předmětech zvláštní školy

ZÁVĚR

Personální podmínky v Praktické škole a Zvláštní škole umožňují v plném rozsahu naplňovat zvolený vzdělávací program, jenž je určen žákům daného typu školy. Všichni vyučující, až na jednu výjimku, jsou odborně a pedagogicky způsobilí. Metodické orgány nejsou ve škole zavedeny, učitelé si předávají poznatky metodického charakteru pouze neformálně, zúčastňují se vzdělávacích akcí.

Prostorové podmínky jsou velmi dobré. Škola využívá kmenových i odborných učeben. V kmenových učebnách jsou vytvořeny prostory pro relaxační činnosti. Odborné učebny, jsou prostorné a vybavené vhodným nářadím a nástroji. Žáci pracují s učebnicemi a pracovními sešity efektivně, s menší efektivitou jsou naopak některými vyučujícími využívány dostupné, zejména názorné a kompenzační pomůcky. Kabinetní sbírky obsahují především starší, ale stále využitelné pomůcky. Škola doplňuje tyto sbírky o nové, moderní pomůcky postupně, dle finančních možností.

Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy ve sledovaných předmětech mají celkově velmi dobrou úroveň. Aplikované formy a metody vzdělávání umožňují plnění vzdělávacích cílů, vedou k osobnostnímu a sociálnímu rozvoji žáků. Hodnocení žáků je přiměřeně četné a plní úlohu zpětné vazby v oblastech cílových kompetencí žáků. Vyučující vytvářejí ve třídách pohodovou atmosféru bez psychické zátěže žáků. Žáci jsou motivováni hlavně pozitivním hodnocením. Menší pozornost je věnována hodnocení třídy i jednotlivců po probrání jednotlivých témat nebo po ukončení úseků vyučovacích hodin.

Od poslední inspekce, zaměřené na výchovně-vzdělávací proces, která se ve škole konala v lednu roku 2001, došlo ke změnám v odborné a pedagogické způsobilosti vyučujících. Zvýšení počtu vyučujících s odbornou a pedagogickou způsobilostí se pozitivně odrazilo v kvalitě výuky. Pozitivně se projevilo přestěhování školy z obce Blansko do Kaplice. Umístění školy ve městě zlepšilo dostupnost školy pro zařazené žáky, došlo k vhodnému využití školní budovy a škole mohla navázat spolupráci s okolními základními školami. Kromě společné účasti na kulturních a vzdělávacích akcích mají žáci možnost docházet do školní družiny při základní škole. Bližší kontakt se základními školami odpovídá integračním tendencím ve vzdělávání žáků s postižením.

Hodnotící stupnice:

vynikající	velmi dobrý	dobry (průměrný)	vyhovující	nevyhovující
------------	-------------	------------------	------------	--------------

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Razítko

Školní inspektor Titul, jméno a příjmení

Podpis

Vedoucí týmu Mgr. Vladimír Ira

.....

Člen týmu Mgr. Věra Drsová

.....

V Českých Budějovicích dne 12. listopadu 2004

Datum a podpis ředitele školy stvrzující převzetí inspekční zprávy

Datum převzetí inspekční zprávy: 23. 11. 2004

Razítko

Ředitel školy nebo jiná osoba oprávněná jednat za školu

Titul, jméno a příjmení

Podpis

Mgr. Jan Ondřich

.....

Dle § 19 odst. 7 zákona č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, ve znění pozdějších předpisů, může ředitel školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci do 14 dnů po jejím obdržení na adresu pracoviště vedoucího inspekčního týmu, tj. Dukelská 23, P. O. Box 36, 370 21 České Budějovice. Připomínky k obsahu inspekční zprávy se stávají její součástí.

Další adresáti inspekční zprávy

Adresát	Datum předání/odeslání inspekční zprávy	Podpis příjemce nebo čj. jednacího protokolu ČŠI
Krajský úřad – odbor školství, U Zimního stadionu 1952/2, 370 76 Č. Budějovice	13. 12. 2004	07-1547/04-5007
Zřizovatel dtto	dtto	dtto

Připomínky ředitele(ky) školy

Datum	Čj. jednacího protokolu ČŠI	Text
		Připomínky nebyly podány.